

Effect of Nonlinear Pedagogy on the Performance of the Short Backhand Serve of Badminton

Seyed Kazem Mousavi¹, Rasoul Yaali², Abbas Bahram³, Ali Abbasi⁴

1. Seyed Kazem Mousavi, (M.A) Kharazmi University, Tehran, Iran

2. Rasoul Yaali, (Ph.D) Kharazmi University, Tehran, Iran

3. Abbas Bahram, (Ph.D) Kharazmi University, Tehran, Iran

4. Ali Abbasi, (Ph.D) Kharazmi University, Tehran, Iran

ARTICLE INFO

Received February 2017

Accepted September 2017

KEYWORDS:

Ecological Dynamics actions

Nonlinear Pedagogy

Motor Learning

CITE:

Mousavi, Yaali, Bahram, Abbasi,
Effect of Nonlinear Pedagogy on the Performance of the Short Backhand Serve of Badminton,
Research in sport management & motor behavior, 2020: 9(18):1-16

ABSTRACT

Motor learning or the acquisition of coordination is a process of searching for stable functional coordination patterns, into which a system can settle during a task or activity. Human as complex creatures can choose the best pattern based on conditions within different coordination patterns and also achieve goals of tasks. So the purpose of this study is to determination the effect of a Nonlinear Pedagogy approach for the effectiveness of the movement and acquisition of skills. Accordingly, in this study 14 participants (with the average 19.64 and SD 0.74) are taught the short backhand serve of badminton with using linear and nonlinear pedagogy approaches. Linear approach Based on traditional Viewpoint using the descriptive methods and repetitive instructions. On the other hand, nonlinear Pedagogy Approach Based on the ecological dynamics theory using manipulation of task constraints especially task constraints including equipment and rules Planned and conducted. Performance accuracy were selected to analyze further selections and used analysis of covariance to measure the effect of the independent variable measured. The test significance level was considered $P < .05$. Despite the progress of both groups to the pre-test, no difference was observed between the two groups in accuracy scores ($F=0.092$ and $p=0.767$) and both were equal to achieve results of the task as an indicator of skill acquisition. Our findings indicate that nonlinear pedagogy approach, resulted from theory of ecological dynamics, consider the complexity of Acquisition the skill and inherent tendency of individuals with providing movement affordances. Also, this approach can be effective in the fulfilment of goal tasks.

پژوهش در مدیریت ورزشی و رفتار حرکتی

اثر آموزش غیرخطی بر عملکرد سرویس بک هند کوتاه بدミニتون

سید کاظم موسوی^۱، رسول یا علی^{*}^۲، عباس بهرام^۳، علی عباسی^۴

۱. کارشناس ارشد رفتار حرکتی، دانشگاه خوارزمی، تهران، ایران

۲. استادیار گروه رفتار حرکتی، دانشکده تربیتبدنی و علوم ورزشی، دانشگاه خوارزمی، تهران، ایران

۳. استاد گروه رفتار حرکتی، دانشکده تربیتبدنی و علوم ورزشی، دانشگاه خوارزمی، تهران، ایران

۴. استادیار گروه بیومکانیک و آسیب‌شناسی ورزشی، دانشکده تربیتبدنی و علوم ورزشی، دانشگاه خوارزمی، تهران، ایران

چکیده

هدف پژوهش حاضر تعیین اثرگذاری روش آموزش غیرخطی در اثربخشی حرکت و اکتساب مهارت سرویس کوتاه بک هند بدミニتون بود. ۱۴ شرکت کننده (میانگین ۱۹/۶۴ و انحراف استاندارد ۰/۷۴ سال) سرویس کوتاه بدミニتون را با استفاده از دو روش آموزش خطی و غیرخطی آموزش دیدند. روش خطی بر پایه روش های ستی و مرسوم و در مقابل روش غیر خطی بر گرفته از پویایی های بوم شناختی با استفاده از قیود تکلیف (قوانين مربوط به فعالیت و تجهیزات) طرح ریزی و اجرا شد. دقت اجرای سرویس کوتاه بک هند و متغیرهای کینماتیکی برای تحلیل های بعدی انتخاب شدند. از آزمون کواریانس برای سنجش اثر متغیر مستقل بر دقت اجرا و از تحلیل کلاستر برای سنجش دیجئنریسی، استفاده شد. علی رغم پیشرفت هر دو گروه نسبت به پیش آزمون، تفاوتی در نمرات دقت اجرای سرویس بین گروه ها وجود نداشت ($p=0/767$). همچنین افراد گروه غیرخطی، تعداد خوشه های بیشتری نسبت به گروه خطی ایجاد کردند. براساس نتایج به دست آمده، رویکرد غیرخطی در دستیابی به اهداف تکلیف همپای گروه خطی بود، اما به دلیل محور قرار دادن، پردازش ناھوشیار، تفاوت های فردی و نیازهای ویژه تکلیف اثربخشی آن بیشتر است. همچنین ظهور دیجئنریسی از سوی گروه غیرخطی مشخص شد. توجه به مقوله هایی چون ماهیت تکلیف و نیازهای آن، تفاوت های فردی و همچنین طراحی دقیق تر فراهم سازها می تواند رویکرد غیرخطی را غنی تر سازد.

اطلاعات مقاله:

دریافت مقاله اسفند ۱۳۹۵

پذیرش مقاله شهریور ۱۳۹۶

*نویسنده مسئول:

rasoolyaali@yahoo.com

واژه های کلیدی:

آموزش غیرخطی

یادگیری حرکتی

پویایی های بوم شناختی

ارجاع:

موسوی، یا علی، بهرام، عباسی. اثر

آموزش غیر خطی بر عملکرد

سرویس بک هند کوتاه بدミニتون.

پژوهش در مدیریت ورزشی و رفتار

حرکتی، ۱۳۹۸: ۹ (۱۸): ۱۶-۱

مقدمه

یادگیری حرکتی یا اکتساب هماهنگی یک فرآیند جستجو برای رسیدن به الگوهای هماهنگی کارکردی باثبات است که یک سیستم می‌تواند در طول یک کار یا فعالیت حل و فصل کند (۱). آن‌گونه که این تعریف نشان می‌دهد فرآیند اکتساب مهارت و یادگیری با رسیدن به یک الگوی هماهنگی خاتمه نمی‌یابد و یادگیرنده با یک فرآیند جستجو برای کسب مهارت مواجه است. نظریه‌های سنتی اکتساب مهارت، بر مبنای استدلال منطقی، کلامی سازی، تقلید و درونی سازی دانش اخباری و رویه‌ای بنانهاده شده‌اند. بر اساس این رویکرد از روش‌های آشکار یا تکرار دستورالعمل‌ها برای رسیدن به هدف تکلیف بهره گرفته می‌شود (۲). فرض زیربنای یک چنین رویکردی این است که یک الگوی حرکتی ایدئال برای هر تکلیف وجود دارد و نقش تمرین دهنده این است که یادگیرنده را برای خلق مجدد آن الگو کمک کند (۳). در این رویکردها که نوعاً به دنبال همسانی در حرکت می‌باشند (۴) اغلب تغییرپذیری به عنوان نوافه یا خطای اندازه‌گیری قلمداد می‌شود که باید حذف گردد (۵)؛ اما نباید فراموش کرد هر فردی که در صدد یادگیری مهارت حرکتی باشد، موجودی پیچیده با درجات آزادی فراوان و تجارب حرکتی مختلف به حساب می‌آید (۶) که دارای تمایلات ذاتی برای شکل دادن به الگوهای هماهنگی است (۵). بر همین اساس نظریه پویایی‌های بوم‌شناختی^۱ پیشنهاد می‌کند که یادگیرنده‌گان باید به عنوان دستگاه‌های پویای غیرخطی درک شوند که شامل بخش‌های بی‌شمار هستند و به صورت خودسازمان برای شکل‌گیری الگوهای پایدار با یکدیگر تعامل می‌کنند (۵). در این دیدگاه، هر فرد در پاسخ به تغییرات، رفتار متفاوتی از خود نشان می‌دهد و وقتی در تعامل با قیود قرار می‌گیرد به گونه‌ای متفاوت پاسخ می‌دهد (۷). به نظر می‌رسد انسان‌ها به عنوان موجودات پیچیده می‌توانند از میان الگوهای هماهنگی مختلف بهترین الگو را بر اساس شرایط انتخاب کنند و در ضمن آن به اهداف تکلیف دست یابند. لذا توان افراد برای انتخاب راه حل حرکتی و به تبع آن دستیابی به نتایج دلخواه باید نادیده گرفته شود. نباید فراموش کرد که وجود تعداد زیاد درجات آزادی طبیعتاً تغییرپذیری و تطابق را در حرکت انسان نتیجه می‌دهد (۸). در تکالیف هماهنگ که شامل عناصر چندگانه با درجات آزادی می‌باشند، افراد می‌توانند ضمن رسیدن به نتایج تکلیفی یکسان از تنوعی از ترکیب‌های مختلف بخش‌های سیستم استفاده کنند (۹). بدین ترتیب رویکرد آموزش غیرخطی، تغییرپذیری کارکردی (سازشی) را مدنظر قرار داده است. همچنین مایل است مجموعه متنوع‌تری از الگوهای حرکتی را تولید کند که برای افراد بسیار مناسب است (۱۰). مفهوم تغییرپذیری تحت تأثیر بسیاری از قیود عمل کننده روی سیستم قرار می‌گیرد (۵) و اجازه می‌دهد از میان گزینه‌های مختلف، استراتژی‌ها انتخاب شوند (۱۱). این تغییرپذیری در

^۱ Ecological dynamics

الگوهای حرکتی و رسیدن به راه حل حرکتی، دیجنسی نام دارد که توانایی سیستم های پیچیده عصبی - زیستی برای به دست آوردن راه حل های مختلف برای تکلیفی با هدف یکسان به حساب می آید (۱۲).

رویکرد غیرخطی آموزش از دستکاری قیود تکلیف مانند دستورالعمل ها، قوانین مربوط به فعالیت و تجهیزات (به عنون مثال راکت، توب و اندازه زمین)، استفاده می کند. در این رویکرد تلاش می شود با مهیا نمودن فراهم سازهای عملکردی ادراک و عمل یکی شود. بدین ترتیب یادگیرنده را به کشف راه حل های حرکتی مختلف تشویق می کند که برای آن ها مناسب ترین است (۱۳). به طور قطع ادراک و تجارب هر فرد با فرد دیگر متفاوت است که در این رویکرد سعی می شود افراد از طریق الگوهای اختصاصی به نتایج تکلیف دست یابند و تفاوت های فردی در یک چارچوب آموزشی مناسب در نظر گرفته شوند. استفاده از فرآیندهای دستکاری قیود در طراحی جلسات یادگیری می تواند منجر به ظهور پاسخ های حرکتی فردی به نسبت پویایی های درونی اجرا کننده گردد (۱۴). در این ارتباط، برنشتاین (۱۹۶۷)، نشان داد، آهنگران در ضربه زدن به چکش به صورت یکسان عمل نکردند (۱). در تکلیف شبیه سازی اسکی، نیوول و هانگ (۲۰۰۶)، نشان دادند که شرکت کنندگان مختلف قادر هستند که از الگوهای هماهنگی متفاوتی برای دستیابی به نتایج اجرایی یکسان استفاده کنند. زمانی که روابط حرکتی زانو مورد بررسی قرار گرفت، شرکت کنندگان هر دو الگوی هم فاز و فاز مخالف استفاده کنند. زمانی که روابط حرکتی زانو مورد تجزیه و تحلیل قرار دادند و تفاوت بین فردی زیادی در هماهنگی آرنج-شانه و زانو-ران در شوت هوک بسکتبال مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند (۱۳). همچنین، چاو (۲۰۰۸)، در مطالعه شوت چیپ فوتبال به ۷ نقطه مخالف، نشان داد که تفاوت های افراد در کسب هماهنگی و کنترل حرکت مفصل حتی تحت شرایط قیدی یکسان هم وجود دارد (۱۴). چاو (۲۰۰۸)، با فراهم کردن شرایط تمرین به گونه ای که تجربه اجراهای مختلف برای یادگیرندهای مهیا گردد، قابلیت کشف و ایجاد الگوهای متنوع را در طی اکتساب شوت چیپ فوتبال نشان داد. کومار و همکاران (۲۰۱۴)، به بررسی اثر دستورالعمل های قیاسی در شناور قورباغه پرداخت. علی رغم اینکه کیفیت هماهنگی بین اندامی در گروه قیاسی بهبود یافت، نتایج حرکت این گروه نسبت به گروه کنترل که سریع تر طی کردن مسافت بود، تفاوتی را نشان نداد (۱۵). همچنین کومار و همکاران (۲۰۱۵)، در تحقیقی با عنوان دیجنسی عصبی زیستی در حمایت از ثبات، انعطاف پذیری و پتانسیل های چندگانه در مهارت های حرکتی پیچیده، نشان دادند که دیجنسی می توانست نقش کارکردی در اطمینان از ثبات در عین انعطاف پذیری در اکتساب مهارت حرکتی، داشته باشد (۱۹). علاوه بر آن، لی و همکاران (۲۰۱۴) با استفاده از فرآیند دستکاری قیود به آموزش مهارت فورهند تنیس به دو روش خطی و غیرخطی پرداختند و نشان دادند

تغییرپذیری حرکت الزاما مضر نیست و برای به دست آوردن یک مهارت جدید مورد نیاز است، اگرچه، دو گروه در رسیدن به نتایج تکلیف عملکرد یکسانی داشتند (۲۰).

نتایج تحقیقات نشان می‌دهد به طور مشخص افراد از الگوهای هماهنگی مختلفی برای رسیدن به اهداف تکلیف بهره می‌گیرند و این مسئله در رویکردهای سنتی آموزش مورد توجه قرار نگرفته است. این در حالی است که در رویکردهای جدید، دیجنسی را در سنجش هماهنگی در سیستم‌های عصبی-زیستی بسیار مناسب می‌دانند و یادگیرنده می‌تواند برای کشف روابط اصلی و تعامل میان قیود تشویق شود. از سویی شعار اصلی در رویکرد نوین آموزش، فراهم ساختن امکان ظهور این الگوهای هماهنگی و توجه به پویایی یادگیری و یادگیرنده است. به واقع تشویق یادگیرنده برای اکتشاف با این هدف انجام می‌شود که ضمن بهره گیری از تمایلات افراد، به اهداف تکلیف دست یافت. در این زمینه پژوهش‌های کمی مداخلات آموزشی با رویکرد غیرخطی به انجام رسیده اند. اگرچه تحقیق لی اثربخشی رویکرد آموزش غیرخطی و ظهور دیجنسی را نشان داد، اما مشخص تر شدن اثربخشی رویکرد آموزش غیرخطی در مقام مقایسه با رویکرد سنتی به عنوان روشی موثر در به حساب آوردن تمایلات ذاتی و فردیت در اکتساب مهارت و رسیدن به اهداف تکلیف، گره گشا خواهد بود. لذا پژوهش حاضر در جهت تعیین اثربخشی روش آموزش غیرخطی بر اکتساب مهارت سرویس کوتاه بدینتون و ظهور دیجنسی، به انجام رسیده است. پژوهش ما دوفرضیه را مبنای قرار داده است. فرضیه اول این بود که میان رویکرد آموزش خطی و غیرخطی تفاوت وجود دارد. فرضیه دوم این بود که رویکرد آموزش غیرخطی باعث ظهور دیجنسی می‌شود.

روش‌شناسی پژوهش

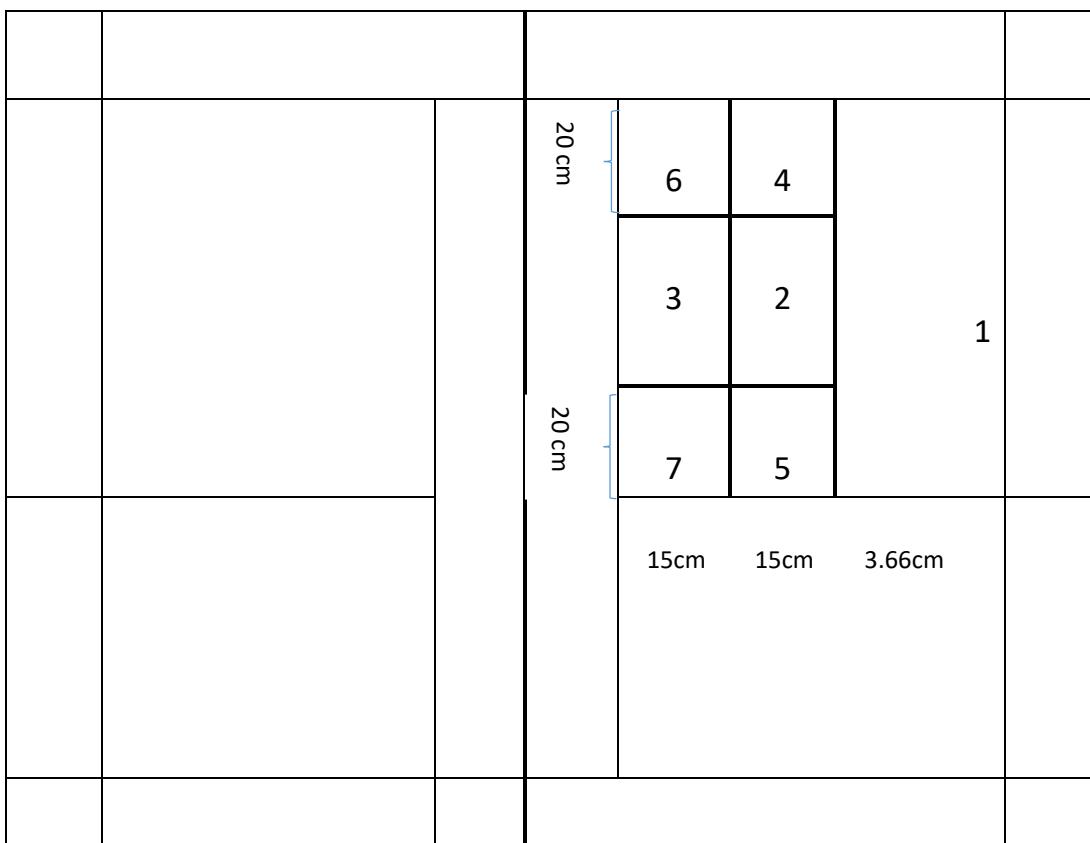
روش تحقیق:

با توجه به ماهیت موضوع و اهداف تحقیق، راهبرد تحقیق نیمه تجربی و در قالب طرح عاملی ۲×۲ با پیش آزمون-پس آزمون می‌باشد. این پژوهش با استفاده از روش بالینی اجرا گردید.
جامعه آماری و نمونه تحقیق

تعداد ۲۰ نفر از دانشجویان پسر کارشناسی تربیت‌بدنی، دانشگاه خوارزمی که همگی آن‌ها راست دست بودند، برای این تحقیق انتخاب شدند. تمامی شرکت کنندگان مبتدی بوده و تجربه بسیار محدودی در استفاده از ورزش‌های راکتی داشتند. پس از شروع روند کار ۳ نفر از گروه خطی و ۳ نفر از گروه غیرخطی، به دلایل شخصی از ادامه کار انصراف دادند و تنها ۱۴ نفر تا انتهای این پژوهش همراه شدند. همچنین تمامی شرکت کنندگان قبل از شروع فرآیند پژوهش، فرم رضایت نامه را امضا کردند.

ابزار جمع آوری داده‌ها

در این پژوهش به منظور سنجش دقت عملکرد، از آزمون سرویس بدمیتون استفاده شد. در این آزمون زمین سمت راست بدمیتون به ۷ نقطه تقسیم شده است و به هر سرویس امتیازهایی از ۰ تا ۷ تعلق می‌گیرد. هر توبی که در منطقه خارج از زمین فرود می‌آمد، امتیاز صفر برای آن در نظر گرفته می‌شد. در نهایت میانگین امتیازهای ۱۰ ضربه به عنوان نمره دقت اجرا محاسبه گردید. شکل (۱). همچنین، از سوی دیگر برای بررسی الگوی کینماتیکی حرکت و تشکیل تصاویر سه بعدی از تعدادی مارکر برای قرار گرفتن در نقاط از پیش تعیین شده استفاده گردید. مدل دو بعدی الگوی کینماتیکی حرکت با استفاده از ۱ دوربین که در صفحه ساجیتال تعییه شده بود، به دست آمد. کار تحلیل این الگو با استفاده از نرم افزار Spector به انجام رسید.

شكل ١. الگوی امتیاز دهنی سرویس یک هند یدمیستون

روش اجرایی

پژوهش حاضر از یک پیش آزمون، یک پروتکل تمرینی ۳ هفته‌ای (۹ جلسه تمرینی، ۳ بار در هفته و به مدت ۳۰ دقیقه) و یک پس آزمون، تشکیل شده است. با توجه به اهداف پژوهش پیش آزمون و پس آزمون از فرآیند یکسانی برخوردار بودند. قبل از شروع فرآیند تحقیق افراد به طور تصادفی به دو گروه تمرینی آموزش خطی و غیرخطی تقسیم شدند. در طی هر سه مرحله هر گروه به صورت جداگانه و در زمان تعیین شده برای آنها به مدت ۱۰ دقیقه، جهت گرم کردن، اقدام به ضربه زدن به توپ کردند. شرکت کنندگان، ضربات خود را از طرف راست زمین به سمت زمین بدミتون خطکشی شده (بر اساس نقاط عطف در سرویس بکهند بدミتون)، اجرا کردند. ابتدا شکل اجرای مهارت توسط یک فرد ماهر به ازمودنی ها نمایش داده شد. سپس قیود تکلیف شامل قوانین مربوط به این سرویس و خطاهای آن به افراد گفته شد و برای اطمینان از یادگیری کامل قوانین چند بار تکرار گردید. در روز اول از هر گروه به صورت جداگانه یک پیش آزمون گرفته شد و سپس طبق برنامه زمانبندی شده وارد دوره آموزشی (خطی و غیرخطی) شدند که در ادامه به صورت کامل به شرح آن پرداخته ایم. در انتهای دوره آموزشی یک پس آزمون از هردو گروه به عمل آمد. در مرحله پیش و پس آزمون تعداد ۱۰ سرویس بکهند بدミتون را به سمت زمین بدミتون که نقاط عطف با استفاده از خط کشی مشخص شده بود، اجرا کردند. در نهایت از آزمون سرویس برای محاسبه نمرات دقت استفاده شد، شکل ۱. لازم به ذکر است که در این پژوهش مارکر گذاری بر روی نقاط آناتومیکی انجام شد که شامل نقاطی بر روی زائدۀ اخرمی، ابی کندیل خارجی، زائدۀ استیلوئید خارجی، سر راکت و تروکانتر بزرگ بود (۲۱). مارکر گذاری جهت تشکیل مدل سه بعدی از سگمنت های بدن انجام گرفت و اطلاعات کینماتیکی حرکت برای هر ۱۰ ضربه توسط دوربین دیجیتال Casio، مدل ZR200 ثبت گردید.

پروتکل تمرینی:

این دوره آموزشی از دو رویکرد خطی و غیرخطی تشکیل شده بود. هر دو گروه خطی و غیرخطی در هر جلسه تمرینی تعداد ۱۰۰ ضربه بکهند را در هر جلسه تمرینی انجام دادند. در مجموع حجم تمرینی برای هر دو گروه شامل ۲۷۰ دقیقه تمرین و ۹۰۰ کوشش تمرینی بود. پروتکل تمرینی توسط تیم تحقیقاتی تدوین شده و از طرف متخصصین اگاه در زمینه رویکردهای خطی و غیرخطی تایید شد که از اهداف تحقیق آگاه نبودند. مداخلات خطی و غیرخطی بر پایه این مفهوم که یادگیرندگان می‌توانند به عنوان سیستم های خطی و غیرخطی در نظر گرفته شوند، طراحی گردید (۲۰).

برای دستکاری قیود تکلیف در شرایط آموزش غیرخطی، در ابتدا شکل اجرای مهارت توسط یک فرد ماهر به ازمودنی ها نمایش داده شد. سپس قیود تکلیف شامل قوانین مربوط به سرویس بکهند کوتاه بدミتون و خطاهای آن به افراد گفته شد. قیود مربوط به تکلیف با استفاده از روش هایی مانند، کوتاه کردن ارتفاع تور، افزایش ارتفاع تور، کاهش منطقه خطای سرویس، افزایش منطقه خطای سرویس، اجرای سرویس با راکت اسکواش، اجرای سرویس از ارتفاع بالاتر مثلا از روی یک صندلی با ارتفاع ۳۰ سانتیمتر، استفاده از توپ تنیس روی میز و راکت بدミتون، استفاده از توپ و راکت تنیس روی

میز، اجرای سرویس بدمیتون به صورت مستقیم و نه مورب، اجرای سرویس از کناره های خط طولی خارجی زمین، دستکاری شد. این دستکاری ها در هر جلسه تمرین برای همه افراد گروه آموزش غیرخطی انجام شده که تغییرپذیری کارکردی را تشویق می کند. هر کدام از افراد برای هر دستکاری ۱۰ کوشش تمرینی انجام دادند. شرکت کنندگان در این گروه دستورالعمل هایی براساس میزان پیشرفت در طی ۲۰ کوشش آخر در هر دور تمرینی دریافت کردند (بر اساس نقاط عطف بازی های توری اقتباس شده از هاپر، ۱۹۹۸) و در صورت تایید به مرحله بعدی هدایت می شدند (۲۰).

برای آموزش سرویس بک هند به روش خطی در ابتدا نحوه گرفتن توپ و راکت بدمیتون، در ادامه شکل قرارگرفتن در موقعیت سرویس، بهترین موقعیت برای زدن سرویس و نحوه وارد کردن ضربه، توضیح و نمایش داده شد. پس از چندین اجرا، در صورت نیاز اجرای سرویس مجددا نمایش داده می شد. همچنین تمرینات ویژه این نوع سرویس، در برنامه تمرینی گنجانده شد تا یادگیرنده، به الگوی ایده آل و بهینه دست پیدا کند. محور اصلی این رویکرد استفاده از نشانه های دستوری و تمرینات تکراری بود. به طور کلی الگوی ایده آل در ابتدا و پس از بیستمین و چهلمین و شصتمین کوشش، برای شرکت کنندگان به نمایش گذاشته و آن ها یک تمرین را به دنبال آن انجام دادند.

روش تجزیه و تحلیل آماری

از آزمون کواریانس برای تعیین اثر متغیر مستقل روی هر دو گروه و از تحلیل کلاستر برای سنجش ظهور دیجنزیسی، استفاده گردید. سرعت زاویه ای شانه، آرنج و مچ، به عنوان شاخص تغییرپذیری کارکردی دیجنزیسی در الگوهای هماهنگی در زوایای اندام فوقانی ضربه جهت تحلیل مورد استفاده قرار می گیرد. تعداد بیشتر خوش های حرکت نشان دهنده وجود دیجنزیسی در یک مجموعه داده است. تعداد ۲ متغیر کینماتیکی پیوسته از شرکت گنندگان به عنوان داده ورودی برای تحلیل کلاستری با استفاده از الگوریتم سلسه مراتبی انتخاب گردید. سطح معناداری برای آزمون $p < 0.05$ در نظر گرفته شد.

نتایج تحقیق

فرضیه اول

با توجه به نتایج آزمون، مقدار F تعامل متغیر کووریت (پیش آزمون گروه آموزش خطی) با متغیر وابسته (پس آزمون گروه آموزش غیرخطی) در سطوح مختلف متغیر مستقل (گروهها) برابر $112/0$ و سطح معناداری آن بالاتر از 0.05 می باشد. در نتیجه شرط همگنی شب خط رگرسیون برقرار بود.

جدول ۱. میانگین و انحراف استاندارد نمرات دقت اجرای پس آزمون گروه ها

انحراف استاندارد	میانگین	
۰/۹۹۹	۲/۴۲۸	خطی
۰/۳۶۵	۲/۳۰۰	غیرخطی

با استفاده از آزمون لون برابری واریانس های خطای نمره دقت اجرا به آزمون گذاشته شد و از آنجا که سطح معنی داری آماره F بزرگتر از $0/05$ است، بنابراین باید گفت که واریانس خطای دو گروه با هم برابر بوده و تفاوتی بین آنها مشاهده نمی شود ($P=0/01$ و $F=9/162$).

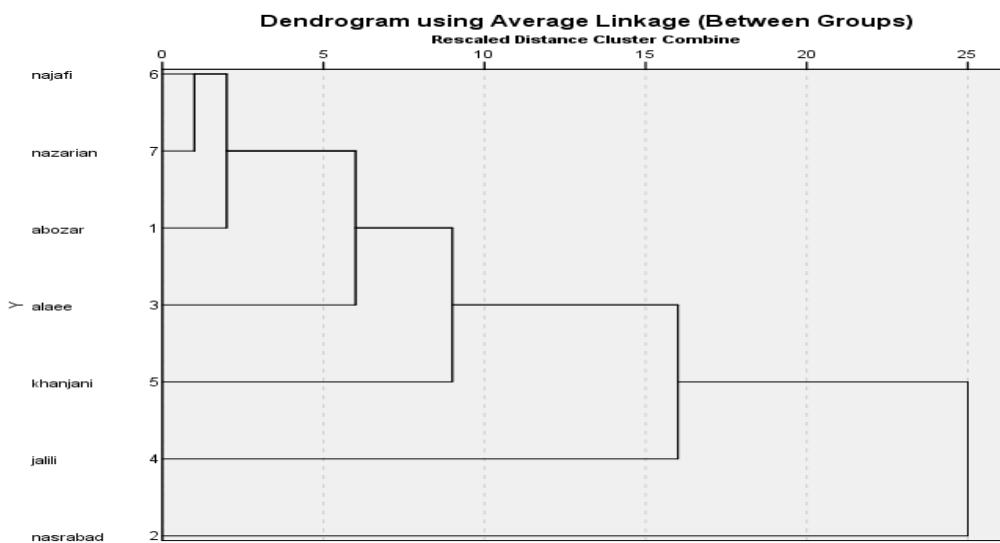
جدول ۲ نتایج آزمون کوواریانس را نشان می دهد. آماره F متغیر کووریت برابر $0/000$ می باشد و P آن $0/998$ است این سطح معناداری نشان دهنده آن است که متغیر کووریت همبستگی خطی با متغیر وابسته (پس آزمون) ندارد یعنی متغیر کووریت بر متغیر وابسته تاثیرگذار نیست. با خارج کردن تأثیر متغیر کووریت، تأثیر متغیر مستقل بر وابسته (پس آزمون) سنجیده می شود. مقدار F تأثیر متغیر مستقل (گروهها) برابر $6/092$ است و $P=0/767$ است، پس بین گروهها اختلاف معناداری وجود ندارد یعنی پس از خارج کردن تأثیر پیش آزمون، اختلاف معناداری بین میانگین نمرات دو گروه در پس آزمون وجود ندارد.

جدول ۲. نتایج مقایسه بین گروهی نمرات دقت اجرا

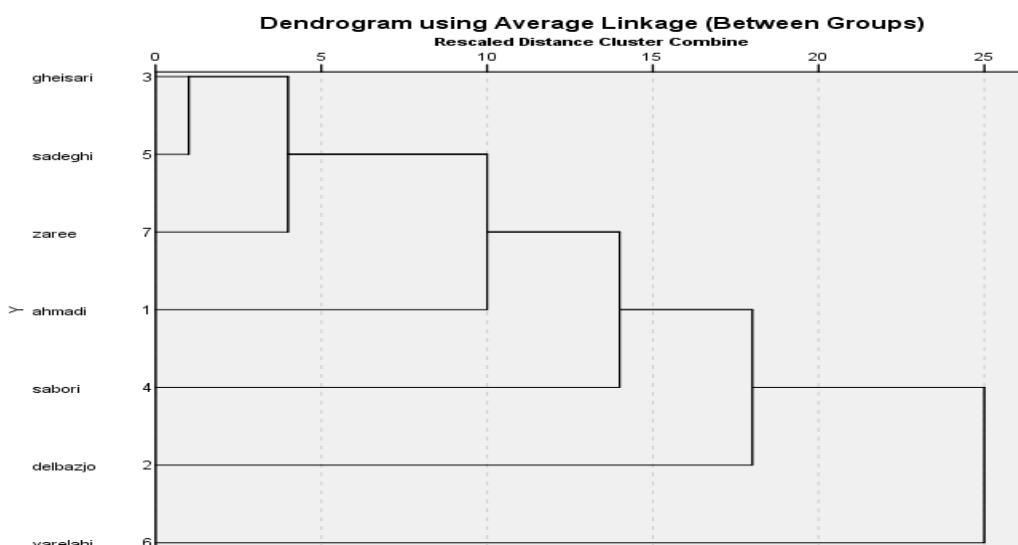
P-Value	آماره F	مریع میانگین ها	Df	
۰/۹۵۴	۰/۰۴۷	۰/۰۲۹	۲	مدل اصلاح شده
۰/۹۹۸	۰/۰۰۰	$10^{-3} \times 5/500$	۱	پیش آزمون نمرات دقت اجرا (متغیر کووریت)
۰/۷۶۷	۰/۰۹۲	۰/۰۵۷	۱	گروهها (متغیر مستقل)
-	-	۰/۶۱۸	۱۱	خطا

فرضیه دوم

جهت بررسی ظهور دیجذریسی از تحلیل خوشه ای سلسله مراتبی بر مبنای ماتریس فاصله اقلدیسی و مدل بین گروهی استفاده گردید. همچنین سرعت زاویه ای مفاصل مج دست، آرنج و شانه به عنوان متغیرهای ورودی تحلیل خوشه ای، به کار گرفته شد. در ادامه دندوگرام های مربوط به دو مرحله پیش آزمون، پس آزمون، ارائه می گردد. تعداد خوشه ها بیان گر وجود یا عدم دیجذریسی می باشد.

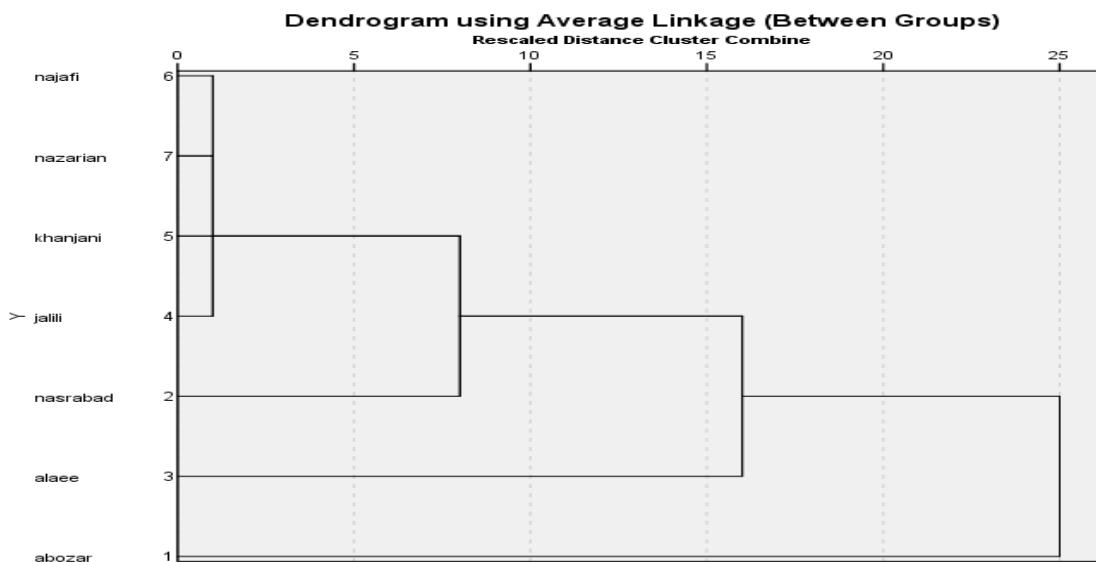

شکل ۲. تحلیل خوشه ای پیش آزمون گروه خطی

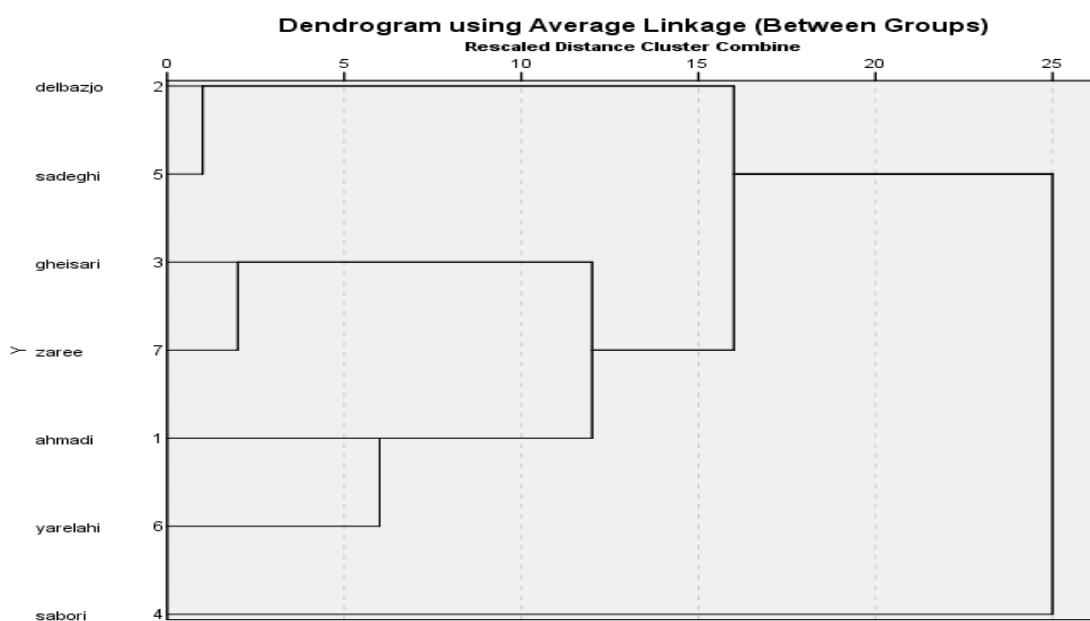

شکل ۳. تحلیل خوشه ای پیش آزمون گروه غیرخطی

با توجه به مبانی تحلیل خوشه ای سلسله مراتبی، تعداد خوشه بر اساس یک فاصله مناسب از ماتریس فاصله تعیین می گردد و بر اساس دندوگرام ها، تعداد خوشه ها در مرحله پیش آزمون برای گروه خطی ۳ و برای گروه غیرخطی ۵ خوشه می باشد.

شکل ۴. تحلیل خوشه ای پس آزمون گروه خطی

شکل ۵. تحلیل خوشه ای پس آزمون گروه غیرخطی

تصاویر مربوط به دندانگرام‌ها در مرحله پس آزمون حاکی از آن است که تعداد خوش‌های در گروه خطی ۳ و در گروه غیرخطی ۴ می‌باشد.

بحث و نتیجه گیری

پژوهش حاضر با هدف مشخص نمودن اثر گذاری رویکرد آموزش غیرخطی در اکتساب مهارت سرویس کوتاه بدミニتون و ظهور دیجنسی به انجام رسید. تحقیقات گذشته ظهور الگوهای حرکتی گوناگون در میان افراد مختلف طی اجرای مهارت و در ضمن آن رسیدن به نتایج تکلیف را گزارش کرده‌اند؛ اما پژوهشی که با به کارگیری یک رویکرد آموزشی و مداخله تمرینی به دنبال مدنظر قرار دادن تمایلات ذاتی افراد برای شکل‌گیری الگوهای حرکتی به عنوان مولفه‌ای از پیچیدگی و رسیدن به نتایج تکلیف باشد، کمتر به انجام رسیده است. در این تحقیق فرض بر این بود که رویکرد غیرخطی روشی موثر در احتساب پیچیدگی انسان و دستیابی اهداف تکلیف و ظهور دیجنسی است.

بر اساس نتایج پژوهش هر دو گروه آموزشی (خطی و غیرخطی) در پایان جلسات تمرینی پیشرفت از خود نشان دادند، اما هیچ کدام از دو گروه برتری در نمرات دقت سرویس نسبت به دیگری نداشتند. نتایج این تحقیق نشان داد علیرغم ادعای رویکردهای غیرخطی این نوع از روش آموزش در دقت اجرا تاثیری بیشتر از آموزش به روش سنتی ندارد، اما نمی‌توان این مسئله را نادیده گرفت که رویکرد غیرخطی توانسته افراد را در کسب نتایج همپا با گروه خطی، کمک کند. همان‌گونه که تحقیقات گذشته نشان می‌دهد، اجرا کنندگان قادر هستند که از الگوهای متفاوتی برای دستیابی به نتایج اجرایی یکسان استفاده کنند. نتایج تحقیق حاضر با پژوهش‌های لی و همکاران (۲۰۱۴)، چاو (۲۰۰۸)، رین و همکاران (۲۰۱۰)، هانگ و نیوول (۲۰۰۶) همراستاست.

علی‌رغم اینکه در مقاله کومار و همکاران (۲۰۱۴) تفاوتی بین گروه یادگیری قیاسی و کترل در طول سیکل شنا قورباغه، به عنوان نتیجه حرکت مشاهده نشد، شاید بتوان گفت که استفاده از الگوی قیاسی با هدف ایجاد یک الگوی اختصاصی بوده است. از سوی دیگر، دستکاری تنها یک قید در جهت دستیابی به نتایجی بهتر از سوی گروه قیاسی به عنوان مداخله آموزش غیرخطی، برای سطوح متفاوت افراد در این پژوهش کافی نباشد. این دو مسئله از عمدۀ تفاوت هایی است در باب مقایسه با پژوهش حاضر، به چشم می‌خورد. علاوه بر آن به طور مشخص در پژوهش لی (۲۰۱۴)، با استفاده از رویکرد غیرخطی از طریق دستکاری قیود ضربه فورهند تنیس آموزش داده شد و علی‌رغم اینکه الگوهایی از تغییرپذیری در اجرای شرکت کنندگان به چشم می‌خورد، توانستند همپای گروه خطی در رسیدن به نتایج تکلیف موفق عمل کنند.

آنچه مشخص است یادگیری یک مهارت ورزشی یک فرآیند پیچیده است که چندین مولفه را در بر می‌گیرد (۲۲) و در یک فرآیند پیچیده این مولفه‌ها یا یکدیگر تعامل می‌کنند. در این ارتباط از جمله مولفه‌های تأثیر گذار بر روند اکتساب و یادگیری، ماهیت تکلیف، تجربه و هوش حرکتی افراد، ساختار بدنی و شرایط روانی است.

در رویکرد سیستم‌های پویای کنترل حرکتی که به دنبال پاسخ به وجود درجات آزادی نیز هست، هماهنگی حرکت به عنوان یک خصوصیت ظهور یافته خود تنظیم، تلقی می‌شود (۲۳). در سیستم‌های حرکت انسان، تعامل میان اجرا کننده و محیط آن در شکل‌گیری رفتارهای خود تنظیم و خودسازمان سهیم است. ظهور خودسازمان راه حل‌های حرکتی در یک فرآیند جست‌وجو گرایانه، از طریق تعامل میان قیود اجرا کننده، تکلیف و محیط تسهیل می‌گردد که به واقع به عنوان حد و مرز عمل می‌کنند تا رفتارهای هدفمند را شکل دهند (۲۴، ۲۵). به نظر می‌رسد در چنین حالتی پیچیدگی انسان و کسب مهارت، بیشتر به حساب آورده می‌شود. به طور قطع اگر تعداد راه‌های رسیدن به هدف یک دامنه را در برگیرد، فرصت های حرکتی برای خلق الگوهای هماهنگی برای گستره وسیعی تری از افراد فراهم خواهد شد نسبت به اینکه یک مرز وجود داشته باشد که به دنبال آن امکان رسیدن به نتایج بیشتر می‌شود به ویژه زمانی که ادراک مستقیم زمینه ساز این اجرای حرکت باشد. همچنین، نتایج تحلیل کلاستر حاکی از آن بود گروه غیرخطی، در مرحله پس آزمون، تعداد خوش‌های بیشتری را از خود نشان داد که نشان از وجود دیجنجنیسی است. این نتایج، با پژوهش لی و همکاران (۲۰۱۴)، چاو (۲۰۰۸) و کومار (۲۰۱۵)، هم راست است. نکته جالب توجه این است که گروه خطی تعداد ۳ خوش‌ه در پیش آزمون را در مرحله پس آزمون حفظ کردند و به عبارتی تعداد الگوهای حرکتی از پیش آزمون تا پس آزمون تغییری پیدا نکرد که شاید گواه چارچوب بسته‌ای است که رویکرد خطی برای یادگیرندگان به وجود می‌آورد. در مقابل تعداد خوش‌های گروه خطی در از ۵ به ۴ در طی پیش آزمون به پس آزمون تغییر کرد که به نظر می‌رسد رویکرد غیرخطی در خلق الگوهای متنوع اگرچه در دامنه مشخص تر، مفید بوده است. نکته مهم در اینجا این است که در تحقیق لی (۲۰۱۴)، ظهور تعداد خوش‌های در هر دو مرحله آزمون، با تحقیق حاضر مشابه بود. نگاهی دقیق‌تر به کار کومار و همکاران (۲۰۱۵)، نشان می‌دهد که گروه‌ها در شرایط قیدی متفاوت توانسته بودند که الگوهای حرکت را پارامتریندی کنند و به مشتقات مرتبه بالاتری دست پیدا کنند که می‌توان به قرار داشتن آن‌ها در مرحله کنترل از یادگیری، اشاره کرد. این نتایج برای گروه خطی از سوی رویکردهای سنتی قابل توجیح می‌باشد، چرا که همسانی در اجرای و بازآفرینی الگوی ایده‌آل از اهداف اساسی در این دیدگاه می‌باشد که نقش موثری در رسیدن به اهداف تکلیف دارد؛ اما در نقطه مقابل، در نگاه پویایی‌های بوم شناختی در طی فعالیت‌های هدفمند تعامل میان قیود به طور مرتب برقرار است تا سیستم حرکتی انسان را برای

رسیدن به راه حل های حرکتی مختلف به چالش درآورد و رفتارهای هدفمند ویژه در اثر تعامل قیود غالب در یک نقطه زمانی مشخص ظاهر می شوند (۲۵). بر این اساس اکتساب مهارت به عنوان توسعه رابطه کارکردی میان اجراکننده و محیط تعریف می شود (۲۶، ۲۷). به واقع می توان گفت که تغییرپذیری در دل این دیدگاه قرار دارد و این ویژگی تحت عنوان دیجنبی ظهور پیدا می کند که توانایی عناصر به لحاظ ساختاری متفاوت برای اجرای کارکردی یکسان یا تولید محصولی برابر تعریف می شود (۱۲)؛ بنابراین، رویکرد غیرخطی، چارچوب مناسب جهت به حساب آوردن تفاوت های فردی فراهم ساخته، توانایی تولید الگوهای کارکردی را در افراد تحت عنوان دیجنبی از طریق شکل گیری به موقع سینزرهای با وجود آورده است که می تواند برای محیط پویای یادگیری بسیار مناسب باشد. از این منظر رابطه میان اجراکننده و محیط مهم است و بر جفت شدن میان اطلاعات و حرکت در هماهنگی های الگوهای حرکت تاکید می کند که این مسئله حاکی از اهمیت فراهم سازها و ادراک آنها می باشد. نظریه پویایی های بوم شناختی هم اعتقاد دارد شاید رسیدن فرد به ادراک مستقیم بهترین راه برای برآمدن از پس پیچیدگی و پویایی اکتساب مهارت از سوی افراد و دستیابی به بهترین اجرا باشد. براین اساس به نظر می رسد که علی رغم اینکه روش های سنتی آموزش بر ظهور الگوی حرکتی ایده آل تاکید دارند، نتایج این پژوهش گواه این است که رویکرد غیرخطی توانسته با تاکید بر تغییرپذیری کارکردی، زمینه پویایی برای ادراک مستقیم فراهم کند و پاسخ مناسبی به درجات آزادی برای بهره گیری در زمینه پویایی اجرا داده باشد. همچنین، به توسعه الگوهای اختصاصی هماهنگ، کمک کند و در تحقق اهداف تکلیف تأثیر گذار باشد. علاوه بر این طراحی دقیق فراهم سازها که به طور عمده از طریق دستکاری قیود به وجود می آید، می تواند نتایج بهتری را رغم زند و در مقام مقایسه با رویکرد خطی تأثیری گذاری بیشتری در کسب الگوهای هماهنگی مرتبط با یک مهارت به خصوص داشته باشد و به تبع آن نتایج اجرایی بهتری داشته باشد.

نتیجه گیری

پژوهش حاضر با بهره گیری از رویکرد غیرخطی بدون نیاز به تاکید بر روی الگوی خاصی از حرکت و شکل آن نتایج مشابه با گروه خطی را نشان داد، اما به با توجه به اینکه تاکید اصلی در رویکرد غیرخطی بر پردازش های ناهوشیار، تفاوت های فردی و شرایط منحصر به فرد هر تکلیف می باشد، شاید بتوان این رویکرد را اثربخش تر خواند. به طور کلی تحقیق حاضر همراستا سایر تحقیقات در حوزه آموزش غیرخطی، اثربخشی این رویکرد را نشان داد و باعث ظهور دیجنبی در الگوهای حرکتی گردید. با توجه به اینکه ادراک مستقیم در دل این رویکرد قرار داشت، لذا این نتایج می تواند بیان گر مفهوم پویایی یادگیری و تمایل برای جستجو از سوی یادگیرندها باشد. توجه به مقوله هایی چون ماهیت تکلیف و

نیازهای آن، تفاوت های فردی و همچنین طراحی دقیق تر فراهم سازها می تواند رویکرد غیرخطی را غنی تر سازد. در این صورت ضمن در نظر گرفتن پیچیدگی های کسب مهارت و تمایلات ذاتی افراد در تحقق اهداف و رسیدن به نتایج دلخواه تکلیف موثر خواهد بود.

منابع

- Chow J.Y, David's K, button C, Renshaw I, (2016). Nonlinear pedagogy in skill acquisition. 1st Ed Routledge.
- Abernethy B, Maxwell JP, Masters RSW, et al. Attentional processes in skill learning and expert performance. (2007), Handbook of sport psychology, 3rd ed. Hoboken, p. 245–63.
- Williams AM, Hodges NJ (2005) Practice, instruction and skill acquisition in soccer: Challenging tradition. Journal of Sports Sciences 23: 637–650.
- Ranganathan, R, & Newell, KM. (2013), Changing Up the Routine: Intervention-Induced Variability in Motor Learning, Exercise Sport Science Review, 41, pp. 64-70.
- David's K, Button C, Bennett S, editors (2008) Dynamics of skill acquisition: a constraints-led approach. 1st ed. USA: Human kinetics.
- MARK L. LATASH (2008), synergy, Oxford University Press, New York.
- Chow JY, David's KW, Button C, Shuttleworth R, Uehara LA (2009). Nonlinear pedagogy: implications for teaching games for understanding (TGfU). TGfU: Simply Good Pedagogy: Understanding a Complex Challenge. 1:131-43.
- David's, K. Bennett, S. & Newell, K.M. (Eds). (2006). Movement system variability. Cham-Paign, IL: Human Kinetics.
- Latash, M.L. J.P. Scholz, and G. Schöner (2002). Motor control strategies revealed in the structure of motor variability. Exerc. Sport Sci. Rev. 30:26 –31.
- Lee MCY, Chow JY, Komar J, Tan CWK, Button C (2014) Nonlinear Pedagogy: An Effective Approach to Cater for Individual Differences in Learning a Sports Skill. PLoS ONE 9(8) journal. Pone.
- Smith T.J, Henning R, Wade M.G, Fisher T, (2015) Variability in Human Performance. CRC Press is an imprint of Taylor & Francis Group.
- Edelman GM, Gally JA, (2001). Degeneracy and complexity in biological systems. Proceedings of the National Academy of Sciences. 98(24):13763-8.
- Tan CWK, Chow JY, David's K (2012) 'How does TGfU work?' examining the relationship between learning design in TGfU and a nonlinear pedagogy. Physical education and sport pedagogy 17: 331–348.
- Seifert L, Button C, Davids K, (2013). Key properties of expert movement systems in sport. Sports Medicine. 43(3):167-78.
- Hong, S.L. & Newell, K.M. (2006b). Practice effects on local and global dynamics of the ski-simulator task. Experimental Brain Research, 169(3), 350–360.
- Rein, R. Button, C. David's, K. & summers, J. (2010). Cluster analysis of movement patterns in multiarticular actions: A tutorial. Motor Control, 14(2), 211–239
- Chow, J.Y. David's, K. Button, C. & Koh, M. (2008). Coordination changes in a discrete multi-articular action as a function of practice. Acta Psychological, 127(1), 163–176.
- Komar J, Chow J-Y, Chollet D, Seifert L (2014). Effect of analogy instructions with an internal focus on learning a complex motor skill. Journal of Applied Sport Psychology. 26(1):17-32.
- Komar J, Chow J-Y, Chollet D, Seifert L, (2015). Neurobiological degeneracy: Supporting stability, flexibility and pluripotentiality in complex motor skill. Acta psychological. 154:26-35.

20. Lee MCY, Chow JY, Komar J, Tan CWK, Button C (2014) Nonlinear Pedagogy: An Effective Approach to Cater for Individual Differences in Learning a Sports Skill. PLoS ONE 9(8) journal. Pone.
21. Rab G, Petuskey K, Bagley A, (2002). A method for determination of upper extremity kinematics. Gait & posture. 15(2):113-9.
22. Thelen E, Smith LB, Karmiloff-Smith A, and Johnson MH (1994) a dynamic systems approach to the development of cognition and action: MIT Press.
23. Newell KM (1986). Constraints on the development of coordination. Motor development in children: Aspects of coordination and control. 34:341-60.
24. Chow JY, David's K, Button C, Renshaw I, Shuttleworth R, et al, editors (2009) Nonlinear Pedagogy: Implications for Teaching Games for Understanding. Ottawa, Canada: Physical Health Education Association.
25. Renshaw I (2010) a constraints-led perspective to understanding skill acquisition and game play: a basis for integration of motor learning theory and physical education praxis? Physical Education and Sport Pedagogy 15: 117–137.
26. Araújo D, Davids K (2011). Talent development: From possessing gifts to functional environmental interactions. Talent Development & Excellence. 3(1):23-5.
27. Zelaznik HN (2014). The past and future of motor learning and control: what is the proper level of description and analysis?